

מתוק מדבש

כניסת השבת – 17.24
יציאת השבת – 18.30
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 18.59
(אופק חדרה)

שנה תשיעית – גיליון 335
פרשת נח תשפ"ג

יום שישי בשעה 16.14 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)

ביום שבת קודש 15.30 דרשה ושיעור
מנחה בשעה 16.30

ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
פראזיס הפא"ט פש"ה

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א

פנת' הכנסת 'פית יוסף' ו'אפנת אחים' אפנת אולגה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

המיתה ואולי ישוּבו בתשובה ממעשיהם הרעים, אך כידוע זה לא עזר והם המשיכו במעלליהם הרעים והמושחתים. וזה שאומר הקב"ה לנח: 'קץ כל בשר בא לפני' דהיינו יום המיתה (קץ כל בשר) בא לפני ומתלונן שלא מתייחסים אליו ולא לוקחים אותו אל ליבם. **מתוק מדבש!**

שנים שנים באו אל נח... (ז', ט')

מובא במדרש הנעלם (פליאה): 'שנים שנים באו אל נח' אילו הם הימים שמשלימים בהם את ההלל הגדול'. וזה תמוה? הסבר מופלא הביא הגה"ק רבי שמשון מאוסטרופולי זיע"א: הימים בהם גומרים את ההלל (בחוץ לארץ) סימנם בבט"ח: ב' ימים ראשונים של פסח, ב' ימים של שבועות, ט' ימים של סוכות וח' ימים של חנוכה.

וכך מתבאר הפסוק: 'שנים שנים' אילו ב' ימים ראשונים של פסח וב' ימים של שבועות, 'באו' בגימטריה ט' רמז לט' ימי סוכות 'אל נח' עולה 89 שזה בגימטריה חנוכה. ובאילו הימים אכן משלימים את ההלל. **מתוק מדבש!**

ויסגור ה' בעדו (ז', טז')

ויש לשאול: כל פעולות עשיית התיבה מיוחסות לנח ורק את סגירת דלת התיבה הקב"ה סגר. מדוע? מסביר נפלא ה'שער בת רבים' ע"פ משל: אדם אחד קנה מחברו פירות למשך שנה שלימה, ההסכם ביניהם היה שבכל יום החבר ישלח את משרתו למוכר, והוא ישים לו בשקו כמה פירות שהקונה צריך.

שאל אותו המוכר: 'כיצד אוכל לדעת כמה אתה צריך?' אמר לו 'אני אומר למשרת שלי את הכמות הנצרכת בכל יום, והנה כאשר תראה שהשליח שלי סוגר את פי השק בקשירה תדע שהוא הכניס את הכמות הנצרכת לי.'

הנמש: הקב"ה ציווה את נח להכניס לתיבה את כל מיני החיות בעולם, אבל כיצד ידע נח האם יש עוד בעל חיים שלא הגיע אליו? ולכן הקב"ה סגר בעצמו את דלת התיבה להודיע לנח כי כל בעלי החיים אכן נכנסו. **מתוק מדבש!**

וישלח את העורב ויצא ושוב עד יבשת המים מעל

הארץ (ח', ז')

בספר 'פאר יעקב' הובא רמז נפלא: ידוע כי הערב והלילה מרמזים על חשכת הגלות, ואילו הבוקר והיום על הגאולה. כמו כן העורב שהוא שחור רומז על חשכת הגלות.

ורומז הכתוב 'וישלח את העורב שהגם שאנו בגלות פעמים שהקב"ה משלח את העורב (הגלות) מאתנו ע"מ ליצור רווח בין גלות אחת לאחרת.

'ויצא יצוא ושוב' שלמרות זאת הגלויות חוזרות ומצערות את ישראל. אבל כל זה יהיה 'עד יבשת המים' 'יבשת' אותיות 'תשבי' דהיינו עד לשמיעת בשורת הגאולה במהרה בימינו, אמנ! **מתוק מדבש!**

נח איש צדיק תמים היה בדורותיו ו' (ט')

רש"י: יש מרבותינו דורשים אותו לשבח, כל שכן שאלו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר. ויש שדורשים אותו לגנאי: לפי דורו היה צדיק, ואלו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום.

בעל ה'ישמח משה' זיע"א מדייק מכאן שיש לדרוש את נח לשבח דווקא וכדלקמן:

בהמשך הפרשה אומר א-לוקים לנח 'קץ כל בשר בא לפני' ובאר רש"י: 'קץ כל בשר' - אנדרלמוסיה באה לעולם והורגת טובים ורעים' ולפי זה קשה, מדוע נח זכה להינצל? והתשובה תובן ע"פ הקדמה: באנשי סדום נאמר 'חלילה לך להמית צדיק עם רשע' ושאלה הגמרא (ע"ז ד') והרי נאמר 'והכרתי ממך צדיק ורשע?' ומתוך המהרש"א שצדיק גמור אינו נלכד אבל צדיק שאינו גמור נלכד. ומדייק ה'ישמח משה' 'והכרתי ממך צדיק ורשע' דהיינו אדם צדיק שיש בו בתוכו גם רשע וזהו צדיק שאינו גמור. ולכן גם כאן נאמר שהאנדרלמוסיה הורגת טובים ורעים דהיינו אנשים שיש בהם גם טוב וגם רע, אבל צדיק גמור לא ימות בפורענות הרשעים.

ולכן נאמר על נח שהיה 'צדיק תמים' דהיינו צדיק גמור ולכן זכה להינצל. ולכן נאמר 'בדורותיו' בדורו שהיה מלא ברשעים והוא לא נענש בהיותו צדיק גמור. **מתוק מדבש!**

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדורותיו את

הא-לקים התהלך נח (ו', ט')

מדוע נכתב ג' פעמים נח?

הקדמה: החתם סופר ('תורת משה'):מביא את דברי ה'אבן עזרא' ש'בן נח (58) שנים היה אברהם כשמת נח'. ולפי זה הסביר: 'אלה תולדות נח' – מהם עיקר תולדותיו של נח הווי אומר אברהם. וזהו שאומר הכתוב 'אלה תולדות נח - נח (58 שנה) איש צדיק תמים (זהו אברהם) היה בדורותיו (של נח). וע"פ זה חשבנו לומר שלכן מסיים הפסוק ואומר 'את הא-לקים התהלך נח' שלאחר שראה נח באחרית ימיו במשך 'נח' שנים את אברהם, שממנו הייתה לו נחת רוח בשונה מיתר תולדותיו שהכזיבו ומרדו בא-לוקים, וכעת יכול היה לנוח בשלום על משכבו וזהו שמסיים הפסוק 'את הא-לוקים התהלך נח' (בפסירתו). **מתוק מדבש!**

קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם (ו', יג')

על הפסוק 'כי לימים עוד שבעה אנוכי ממטיר על הארץ' הסביר רש"י: 'אילו שבעת ימי אבלו של מתושלח' ומדוע? ע"פ הפשט הדבר נעשה כדי שמתושלח הצדיק לא יצטער על אובדן בני דורו במבול.

והסביר ה'כלי יקר' הסבר נוסף ונפלא: תכלית ימי השבעה הם כדי שהחי ייתן אל ליבו ובפרט באבלות על גדול הדור-מתושלח אשר מן הסתם נאמרו שם דרשות ודברי התעוררות כדי שהאנשים ייקחו אל ליבם את זיכרון יום

ותבוא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיח (ח'יא')

'כנסת ישראל' נמשלה כידוע ליונה, מדוע?

וחשבנו לבאר ע"פ הקדמה: בעל ה'דברי שאול הביא בשם הגאון היעב"ץ זיע"א (הובא בשטייגן) שבנוסף לנהר הסמבטיון שנח בשבת יש מופת וראיה לשבת קודש מהיונה שהיא אינה תולשת מן המחובר (לקרקע) בשבת שנאמר 'ותבוא אליו היונה לעת ערב' ולמה לעת ערב? כיוון שהיה זה יום שבת קודש כמו שאומר הפיוט 'יונה מצאה בו מנוח ובשבת לא יכלה לתלוש מן המחובר... לפי זה אפשר אולי לומר שלכן נמשלה כנסת ישראל ליונה

דווקא שגם היא שומרת שבת... מתוק עברת!

והייתה הקשת בענן וראייתה לזכור ברית עולם (ט' טז)

מובא בגמרא (חגיגה טז, א'): 'המסתכל בקשת עיניו כהות' ויש לשאול מדוע? וראיתי בגיליון 'המאיר' הסבר נפלא:

הקדמה: מדוע נקרא שמה 'קשת'? כי 'קשת' זה ראשי תיבות קנאה שנאה תחרות (או תאוה). ובאילו חטאו דור המבול. כמו כן ה'קשת' באה הרי להזכיר את שבועת ה' ולא יהיה עוד מבול לשחת הארץ.

לפי זה 'המסתכל בקשת עיניו כהות' כיוון שהיא מזכירה לו שגם בו יש כפי הנראה קנאה שנאה תחרות ותאוה, שכולם תוצאה של פגם בעיניים. ולכן בדורו של רשב"י לא נראתה הקשת כי ברשב"י לא היו תכונות אלה מתוק עברת!

ויקח שם ויפת את השמלה... ויכסו את ערוות אביהם (טו, טז)

רש"י: אין כתיב 'ויקחו' אלא 'ויקח' - לימד על שם שנתאמן במצווה יותר מיפת, לכן זכו בניו לטלית של ציצית, ויפת זכה לקבורה לבניו שנאמר אתן לגוג מקום שם קבר...

מה כאן השכר מידה כנגד מידה?

אומר ר' זלמן סורוצקין זצ"ל בספרו 'אזנים לתורה': גם שם וגם יפת דאגו לכיסוי ערוות אביהם, רק ההבדל הוא ששם עשה זאת בחיות ובזריות ולכן השכר שלו יהיה טלית שתכסה את בניו כאשר הם חיים וזריזים למצוות... לעומת זאת, יפת אמנם היה שותף לכיסוי ערוות אביו, אך עשה זאת בקרירות כמת, יזכו בניו גם הם לקבר שמהווה כיסוי, אבל רק אחרי מותם...

ופצוין ב'קיקחה' מ'אתא דפגיוחומא

י'ד' פ'א' פ'ט'א' מ'ט'א' 10 י'פ' ק'ח' א'ו'ת' א'א'א' ו'ח'ל' ל'ר'ו'... 'ל'א'ן א'ת'ה' ל'וק'ח' א'ו'ת'ו' 'א'ת'ה' א'א'א' ל'א'ר'ו'ק' ד'ו'ן' 'ל'א'מ'ה'?' 'כ'י' ה'א' ו'י'ד'ע' כ'י' 6 א'י'ק' ל'ה'ו'ז'י'א' כ'ס'פ' א'א'נ'י'ט'...

רציון וסיפור - כוחה de הכנה לתפילה...

כי מי נח זאת לי... (מתוך ההפטרה)

מדוע נקרא המבול על שמו של נח? הרי נח בנה את התיבה במשך מאה ועשרים שנה כדי שיחזרו בתשובה? ומובא במדרש שהיו מבזים את נח ומכנים אותו 'זקן שוטה' ובכל זאת הוא המשיך לבנות וניסה להוכיח אותם שיחזרו בתשובה. ומדוע אם כן המבול נקרא 'מי נח'?

ועוד שאלה - מדוע הצלת נח ובעלי החיים נעשתה על ידי תיבה? הרי ידוע שבארץ ישראל לא ירד המבול וכמו

שנאמר 'ארץ... לא גושמה ביום זעם' (יחזקאל כב, כד). ואם כן, יכול היה הקב"ה לצוות על נח להגיע לארץ ישראל עם כל בעלי החיים ולהניצל שם?

התשובה לשתי השאלות תובן ע"פ המובא בזהר הקדוש על הפסוק 'והנני משחיתם את הארץ': אמר נח לקב"ה ומה איתי? אמר לו הקב"ה אתה תנצל.

נח לא טרח להתפלל על בני דורו כפי שעשה אברהם אבינו על אנשי סדום וכל תפילתו של נח ובקשתו הייתה על הצלתו הוא. ולכן נקרא אסון המבול על שמו למרות היותו צדיק תמים.

לפי זה מסביר הרב יהונתן דומב שליט"א: מדוע הצלת נח הייתה דווקא ע"י התיבה? כיוון שהתיבה ובה בעלי החיים הייתה תוכחה ותיקון לנח, אתה לא דאגת להתפלל על בני האדם שלא יאבדו ולא הרגשת ברעתם, לכן אתה תיאלץ להרגיש ולדאוג במשך שנה שלימה את צערם ומחסורם של כל בעלי החיים. וכפי שאמר שם בן נח לאברהם 'לא ראינו שינה בעינינו בתיבה' שכן כל חיה ועוף יש להם שעות אכילה ושינה שונות בלילה וביום.

זו הסיבה והטעם לכך שהצלת נח ובני דורו הייתה דווקא ע"י תיבה ולא בארץ ישראל ששם לא היה מבול, כדי ללמד את נח ואותנו כי תפקידנו להתפלל ולדאוג לאחינו הקרובים והרחוקים שלא יאבדו בגשמיות וברוחניות.

ובעניין כח התפילה להלן סיפור נפלא (קדושת בתי מקדש מעט):

איש עסקים אחד ניהל מפעל גדול, הוא נהג להתייחס בבוקר לפני התפילה לשאלות דחופות שהתעוררו במפעל (שזה אסור). כעבור זמן כאשר למד את הגמרא במסכת ברכות יד ע"א, 'אמר רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיאון, אסור לו לאדם לעשות חפציו קודם שיתפלל שנאמר 'צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו' קיבל על עצמו שלא יעסוק בשום עניין קודם התפילה.

כבר למחרת הגיע הניסיון הראשון. המנכ"ל על הקו. המנכ"ל?! אולי הקבלה שלי לא כוללת אותו? חשב האיש, אך מיד התעשת והחליט 'אני לא עונה' ויהי מה. המנכ"ל לא הרפה, מתקשר שוב ושוב, אך האיש נותר איתן בדעתו ולא ענה.

כאשר הסתיימה התפילה חזר מיודענו אל המנכ"ל, והלה אומר לו: 'יש לך מזל יותר משכל'.

'לא מזל - אלא תפילה' עונה האיש 'מה העניין?'

'הגיעו לכאן הבוקר נציגי מס הכנסה וביקשו לבדוק תיקים. אמרתי שפתיחת תיקים היא בסמכותו של בעל הבית, מיד אתקשר ואזמין אותו לכאן. אך לא ענית. ארבעים דקות הם המתינו ונמאס להם, הם ביקשו לראות חוזה שכירות של המקום, עיינו בו והפליטו: 'נראה תקין', עזבו את המקום ואף נתנו אישור שהכל תקין'.

ואז הוא נזכר שגם לפני שמונה חודשים קרה כדבר הזה, ואז הוא הגיע למפעל, והנציגים החזיקו אותו עד חצות ורק אז רץ לחטוף תפילת שחרית...

ל'א' ר'ק' ת'פ'י'ל'ה' א'ל'א' א'פ'י'לו' א'ת' כ'ו'ח'ה' de' ת'פ'י'ל'ה' ו'ל'א' ר'ק' ת'פ'י'ל'ה' א'ל'א' א'פ'י'לו' א'ת' כ'ו'ח'ה' de' ת'פ'י'ל'ה'...

שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורת גיטה בת מנטה ז"ל מו"ר המי ר' עמרם בן רחל ז"ל / שמואל גברא בן ר' זכריה ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל / יהודית בת אסתר ז"ל / תמר בת מוזל ז"ל / מימון טפירו בן מוזל טוב ז"ל / רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלת: דקל מלכה - להצלחה / מיכאל בן סימו - רפואה שלימה אורי ישראל - רפוי"ש / סוזן בת ימנה - רפוי"ש / אהרון בן מסעודה - רפוי"ש דוריאן הודיה בת נעמי ונועה חן בת שולה - רפואה שלימה